

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese~na
in f o r m a c i j a**

6 / 2005

avgus t 2005 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo juni 2005 godina	4
I. Dvi `ewa vo realniot sektor	5
II. Monetarni dvi `ewa	6
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi `ewa	8
Pri log tabeli	11

Poznajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva vo juni 2005 godina

- ❖ Od 1 juni, „Eurostandard“ banka stana nov sopstvenik na dominantniot paket akcii od 66,66% vo „Poštenska banka“, vrz osnova na naplata na pobaruwawa od firmite „Noel“ i „Evropa 92“, kako do toga ni dominantni sopstvenici.
- ❖ Na 2 juni, Makedonija i Srbija i Crna Gora go potpišaa Dogovoro t za slobodna trgovija, koj predviduva celosna liberalizacija na razmenata na stoki pomeu dvete zemji. Stapuvaweto vo sila na Dogovoro t se o~ekuva do krajo t na 2005 godina.
- ❖ Vo juni beše reaktivirano proizvodstvo to vo poranešata fabrikata za armatura „Nikolfer“ od Dojran (sega vo sopstvenost na kompanijata „Velder“ od Bugarija), koe vo celost je bide namene to za stranski tepazari.
- ❖ Vo teko t na juni, Regulatornata komisija za energetika na Republika Makedonija na dva pati donese odluki za zgolemuwawe na domašnite ceni na naftenite derivati. Taka, rafineriskite i maloprodanite ceni na naftenite derivati na 13 juni vo prosek bea zgolemeni za 9,05% i 5,36%, soodvetno, i na 27 juni za 9,57% i 5,53%, soodvetno. Zgolemuwaweto na ceni te se dol i na porasto t na svetските ceni na surovata nafta i naftenite derivati i depresijacijata na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar vo prethodniot dvonedelen period („Služen vesnik na RM“ br. 44/2005 i br.50/2005). Efe ktoto od odlukata donesena na 27 juni vrz opšoto nivo na ceni te je dojde do izraz vo juli, vo soglasnost so karakterot na statistiko to snimawe na ceni te.
- ❖ Na 14 juni, Vlada ta na Republika Makedonija i ruskata naftena kompanija „Lukoil“ potpišaa Dogovor za sorabotka i investirawe, so koj „Lukoil“ se obvrzuva da vlo i 50 milioni SAD dolari vo izgradba na mre a od etirieset benziski pumpi i skladišta za nafta vo Makedonija. Dogovoro t je ja zajakne ekonomskata sorabotka pomeu Republika Makedonija i Ruskata Federacija i se o~ekuva da pridonese za privlekuwawe na stranski investitori.
- ❖ Na 15 juni, sloveneškata firma „Turboinstitut“ i Ministerstvo to za ekonomija potpišaa protokol za proektot za izgradba na dvaeset mali hidrocentrali na pomalite reki vo Makedonija (vo vrednost od 100 milioni evra), koi je bidat dadeni pod koncesija za period od trieset godini, a potoa bez nikakov nadomest je bidat otstapeni na dravata.
- ❖ Na 21 juni, vo funkcija na natamošen razvoj na pazaro t na dravni hartii od vrednost, beše odrana prvat aukcija na dvanaeset mese ni dravni zapisi, na koja pobaruwaka ta beše dvojno pogolema od ponudata, a ponderirana ta kama t na stapka iznesuwaše 11,08%.
- ❖ Na 22 juni, Vlada ta na RM donese odluka za ukinuwawe na carinite za repromaterjalite za zemjodelstvo to, tekstilnata industrija i mašinite koi ne se proizveduvaat vo zemjata („Služen vesnik na RM“ br.53/2005), so cel podobruwawe na ekonomskiot ambient vo zemjata i pogolema konkurentnost na domašnite proizvodi teli. Odlukata je se primenuva od 01.07.2005 godina do 31.12.2005 godina, odnosno vo meuperioto do stapuvaweto vo sila na noviot Zakon za carina (od poeto ko t na 2006 godina), so koj se predvideni brojni carinski olesnuwawa.
- ❖ Bordo t na direktori na Svetska banka odobri zaem od 8,8 milioni evra za Proektot za reformi vo delovnata okolina i institucionalno zajaknuwawe (BERIS) za Makedonija. Proektot ima za cel podobruwawe na delovnata klima i olesnet pristap na domašnite stranski investicii.

I. Dvi`ewa vo realniot sektor¹

Vo juni 2005 godina, mese~nata stapka na *inflacija*, merena preku indeksot na tro{ocite na `ivot, iznesuva 0,2%. Najgolem pridones za ostvarenata stapka na inflacija imaat povisokite tro{oci za ishrana (za 0,5%), pri visok porast na cenite na sve`oto ovo{je (za 21,9%). Voedno e, registriran i mese~en porast na tro{ocite za kultura i razonoda (0,8%), poradi povisokite ceni na dnevните vesnici (za 50%). Namaluvawe na tro{ocite e registrirano edinstveno kaj kategoriite "higiena i zdravje#" (za 0,4%, poradi poniskite ceni na sredstvata za higiena i lekovite) i "soobra}ajni sredstva i uslugi#" (za 0,1%, poradi efektot od poniskite ceni na prevozot na patnici i ugostitelските uslugi, delumno kompenziran so porastot na tro{ocite za te~ni goriva i maziva za 1,4%, soglasno so odlukata na Regulatornata komisija za energetika od 13.06.2005 godina). Analizirano od aspekt na strukturata, porastot na indeksot na tro{oci na `ivot vo juni se dol`i na povisokite tro{oci za stoki (za 0,4%), vo odnos na padot na tro{ocite za uslugi (za 0,3%). Na godi{no nivo, stapkata na inflacija iznesuva 1,4%. Vo prvata polovina na 2005 godina, prose~nata stapka na inflacija iznesuva 0,2% i glavno se dol`i na porastot na tro{ocite za tutun i za soobra}ajni i PTT uslugi, koi go kompenziraa efektot od namalenite tro{oci za ishrana² koi determiniraa deflacija vo periodot januari - april 2005 godina. Bazi~nata stapka na inflacija vo prvata polovina od 2005 godina iznesuva {e 1,66%.³

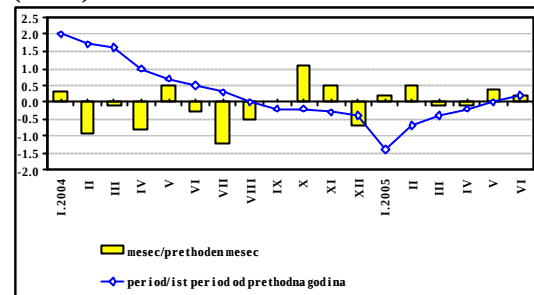
¹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

² Padot na tro{ocite za ishrana go odrazuva efektot od namaluvaweto na carinite na zemjodelските i prehranbenite proizvodi, vo soglasnost so ~lenstvoto na Republika Makedonija vo STO.

³ Bazi~nata inflacija e presmetana vo NBRM, ne zemaj}i gi predvid kategoriite ishrana i energija.

Grafikon 1

Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Cenite na malo vo juni 2005 godina se re~isi nepromeneti vo odnos na prethodniot mesec (minimalen mese~en porast od 0,1%), reflektiraj}i go divergentното dvi`ewe na cenite na stokite (porast od 0,4%, glavno poradi povisokite ceni na sve`oto ovo{je i te~nite goriva i maziva) i cenite na uslugite (pad od 0,4%). Na godi{no nivo i vo prosek, cenite na malo se povisoki za 2,3% i 1,7% soodvetno, pri istovremen porast na cenite na stokite i na uslugite.

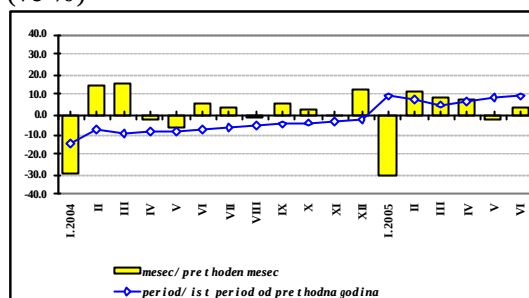
Cenite na proizvođitelite na industriiski proizvodi vo juni 2005 godina se povisoki za 0,4% na mese~na osnova, pod vlijanie na porastot na cenite na proizvođitelite na nafteni derivati od 4,6% (soglasno so odlukata na Regulatornata komisija za energetika od 13.06.2005 godina, so koja rafineriskite ceni na naftenite derivati vo prosek bea zgolemeni za 9,05%, vo soglasnost so dvi`eweto na cenite na surovata nafta na svetskite berzi), pri nepromeneto nivo kaj ostanatite proizvodstveni ceni. Vo odnos na istiot mesec od prethodnata godina, cenite na proizvođitelite na industriiski proizvodi se povisoki za 2,4%, dodeka vo prvata polovina od 2005 godina, tie ostvarija prose~en porast od 2,3%, {to vo najgolem del e determinirano od povisokite ceni na proizvođitelite na nafteni derivati.

Fizi~kiot obem na industriskoto proizvodstvo vo juni 2005 godina ostvari mese~en porast od 4,1%. Vakvoto dvi`ewe pred si se dol`i na zgolemenoto proizvodstvo na energija, netrajni proizvodi za {irokata potro{uva~ka i intermedijarni proizvodi osven energija (za 9,4%, 5,2% i 3%, soodvetno). Od

sektorski aspekt, najgolem pridones za porastot na industriskoto proizvodstvo ima prerabotuvakata industrija (mesečen porast od 3,9%), kako rezultat na porastot vo ~etirin~eset od vkupno dvaeset industriski granki vo ramki na ovoj sektor. Pritoa, najzna~aen pridones imaat zgolemenoto proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci (za 7,3%), na nafteni derivati (za 57,1%) i na hemikalii i hemiski proizvodi (za 37,1%). Na godi~na osnova, industriskoto proizvodstvo ostvari porast od 14,2%, ~ii nositeli se proizvodstvoto na osnovni metali (63,7%) i prehranbeni proizvodi i pijalaci (12,8%). Na kumulativna osnova, vo prvata polovina na 2005 godina, industriskoto proizvodstvo e zgolemeno za 9,3% sporedeno so isti ot period od minata godina, {to prvenstveno e determinirano od povolnite dvi`ewa vo

prerabotuvakata industrija (porast od 11,5%), pri dominantno vlijanie na zgolemenoto proizvodstvo na osnovni metali (za 87,9%, imaj}i ja predvidniskata sporedbena osnova od minata godina, koga ne rabote{e eden od pogolemite metalurgiski kapaciteti).

Grafikon 2
Industrisko proizvodstvo
(vo %)

II. Monetarni dvi`ewa

Vkupnite likvidni sredstva na bankite⁴ vo juni 2005 godina, vo odnos na prethodni ot mesec, se namalija za 676 milioni denari (ili za 12,6%). Avtonomnite faktori (so iskluk na gotovite pari vo optek), na mese~na osnova, deluvaa vo nasoka na kreirawe likvidnost vo bankarski ot sistem. Taka, so transakciite na NBRM na devizni ot pazar e realiziran neto-otkup na devizi, dodeka denarski te depoziti na dr`avata kaj NBRM se poniski za 277 milioni denari. Steriliziraweto na kreiranata likvidnost se izvr{i preku aukciite na blagajni~ki zapisi na NBRM, ~ie nivo e povisoko za 1.116 milioni denari na mese~na osnova. Voedno, gotovite pari vo optek (po ekcesivni ot pad vo prethodni ot mesec), vo juni se zgolemija za 304 milioni denari, {to dopolnitelno deluva{e vo pravec na namaluvawe na likvidnosta na bankite.

Prose~nata dnevna likvidnost na bankarski ot sistem vo odnos na prethodni ot mesec se namali za 2,5%, dostignuvaj}i go nivoto od 5.138,7 milioni denari. Analiziraj}i spored dinamikata, na po~etokot na mesecot bea registrirani izrazeni preferenci na bankite za vlo`uvawe vo blagajni~ki zapisi, {to rezultira so pad na likvidnosta pod prose~no nivo. Ve}e vo vtorata sedmica

od juni, del od blagajni~kite zapisi bea povle~eni, so {to bankite gi obezbedija neophodnite sredstva za ispolnuvawe na redovnata obvrskaa za zadol`itelna rezerva⁵. Po voobi~aeni ot pad na likvidnosta na sredinata od mesecot (isplata na danocite), vo vtorata polovina od mesecot, dinamikata na likvidnosta na bankite be{e relativno stabilna, so mali otstupuvawa od prose~no nivo. Na krajot na juni, zaradi zadovoluvawe na kratkoro~ni likvidnosni potrebi na edna banka, NBRM odobri eden lombarden kredit⁶. Vo juni 2005 godina, vi{okot likvidni sredstva na bankite nad obvrskata za zadol`itelna rezerva iznesuva{e 6%, {to pretstavuva namaluvawe od 5,5 procentni poeni vo odnos na prethodni ot mesec.

⁵ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovni ot mesec do 10. den vo sledni ot mesec.

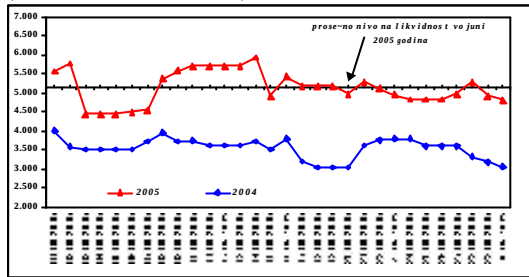
⁶ Krediti {to im gi odobruva NBRM na delovnite banki vrz osnova na zaloga hartii od vrednost.

⁴ Vkluuva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo blagajna na bankite.

Grafikon 2

Dnevna dinamika na likvidnost na bankite
(vo milioni denari)

Vo juni 2005 godina, na institucionaliziraniot pazar na pari, beše ostvaren vkupen promet od 622,8 milioni denari, što pretstavuva porast od 37,6% vo odnos na prethodniot mesec. Pritoa, vo uslovi na konstantno povisoka pobaruvačka od ponuda na likvidni sredstva, realiziranata kamatna stopka dostigna 8,61% (8,51% vo maj 2005 godina). Obemot na realizirani transakcii na neinstitutionaliziraniot pazar na pari se zgolemi za 5,8% vo odnos na prethodniot mesec i iznesuvaše 878 milioni denari. Pritoa, vo juni, na meubankarskiot pazar na pari (institutionaliziran i neinstitutionaliziran pazar), prosečnata kamatna stopka iznesuvaše 8,5%, nasproti 8,3% kolku što iznesuvaše vo prethodniot mesec.

I pokraj zgolemuwaweto na gotovite pari vo optek, vo juni 2005 godina, primarnite pari⁸ se namalija za 2%, odrazuvajši go poniskoto nivo na likvidni sredstva na bankite. Sepak, povisokoto nivo na gotovi pari vo optek, pri istovremen pad na transakcijskite depoziti, rezultira so porast na paričnata masa M1 (za 0,6%, na mesečna osnova). Kaj poirokite monetarni agregati M2 i M4 e registriran rešisi identičen mesečen porast (od 2,2% i 2%, soodvetno), pred što kako rezultat na zgolemenoto što tedewe na kratok rok.

⁸ Analizata na primarnite pari ja isključiva zadolžitelnata rezerva na deviznite depoziti.

Tabela 1

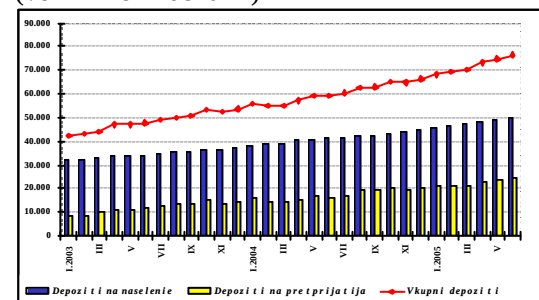
Monetarni agregati i nivnite komponenti
(vo milioni denari)

	30.06.2005 godina	mesečna promena	godina promena
		vo %	vo %
Gotovi pari vo optek	13.390	2,3	0,5
Depozitni pari	13.752	-1,1	6,3
Monetaren agregat M1	27.142	0,6	3,4
Kratkoročni denarski depoziti	26.335	2,9	46,7
Monetaren agregat M2-denarski del	53.477	1,7	20,9
Kratkoročni devizni depoziti	45.462	2,9	23,5
Monetaren agregat M2	98.939	2,2	22,1
Nemonetarni depoziti	4.902	-2,7	8,2
-denarski	3.093	0,6	2,8
-devizni	1.809	-7,9	18,9
Monetaren agregat M4	103.841	2,0	21,4

Vo juni 2005 godina, vkupnite depoziti na bankite⁹ ostvariya porast od 2,5% na mesečna osnova, vo uslovi na identičen porast na kratkoročno (tedewe vo domačna i stranska valuta (za 2,9%) i porast na dolgoročno denarsko (tedewe (0,6%). Deviznite depoziti oročeni na dolg rok zabeleša mesečen pad od 7,9%, glavno determiniran od poniskoto nivo na ograničeni devizni depoziti na pretprijatijata. Od sektorski aspekt, depozitite na naselenieto se zgolemiya za 1,7%, reflektirajši go porastot na kratkoročnite i dolgoročnite depoziti vo domačna i stranska valuta. Depozitite na pretprijatijata se povisoki za 4,3%, na mesečna osnova, pri registriran porast na denarskite depoziti do tri meseci i deviznite depoziti do edna godina. Godišniot porast (juni 2005 godina / juni 2004 godina) na vkupnite depoziti na bankite iznesuva 29,4%.

Grafikon 3

Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

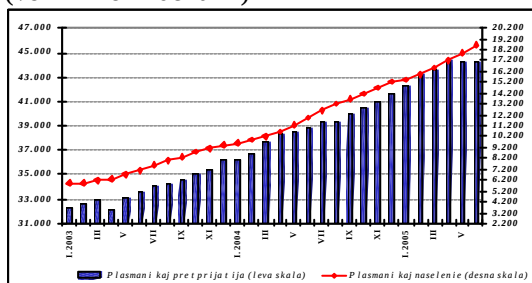
Po umereniot porast vo prethodniot mesec, vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor¹⁰ vo juni 2005 godina se

⁹ Od maj 2005 godina, podatocite za depozitite i kreditite na bankite se bez "Radobank# a.d. Skopje, na koja na 27.05.2005 godina, NBRM E ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

¹⁰ Od januar i 2005 godina, kreditite na bankite se analiziraat bez iznosot na presmetanata nenaplatena kamata po krediti.

se zgolemija za 1,3%. Pozitivnata mesečna dinamika na vkupnite plasmani proizleguva od istovremeni porast na plasmanite vo doma¹¹ i stranska valuta (za 0,8% i 2,8%, soodvetno). Pritoa, vo ramki na denarskite plasmani, kratkoročnite denarski plasmani kaj naselenieto bele`at porast od 3,6%, glavno kako rezultat na pogolemiot iznos na odobreni ramkovni krediti, odnosno negativni salda na tekovni сметki po dogovor. Kratkoročното denarsko kreditirawe na pretprijatijata e namaleno za 2,7%, a voedno e namalen iznosot na dostasani nenaplteni pobaruwawa vrz osnova na kratkoročni krediti. Dolgoročnite denarski plasmani na mesečna osnova se zgolemeni za 3,6%, pri porast na plasmanite na naselenieto (za 4,3%) i na pretprijatijata (za 2,6%). Od aspekt na deviznite plasmani, nivniot mesečen porast e generiran od intenziviranoto dolgoročno kreditirawe (glavno reflektiraj`i go povisoki iznos na devizni krediti plasirani kaj korporativniot sektor). Na godi`na osnova, vkupnite plasmani se povisoki za zna`itelni 23,2%.

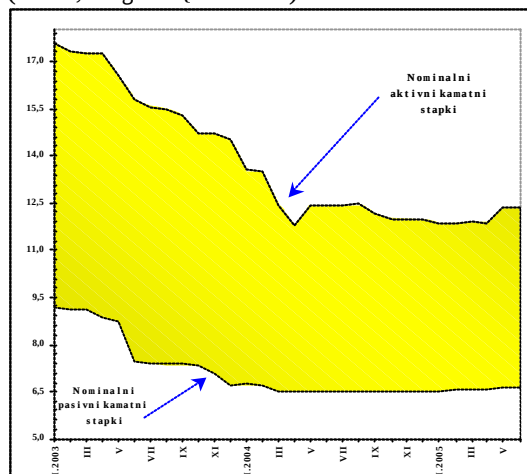
Grafikon 4
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Vo juni 2005 godina ne bea registrirani poznajni promeni vo *kamatnata politika na bankite*. Taka, prosečnata ponderirana aktivna kamatna stopka na bankite (na kratkoročnite denarski krediti) iznesuva 12,36% (nasproti 12,32% vo prethodniot mesec), dodeka prosečnata ponderirana pasivna kamatna stopka (na trimesečnite denarski depoziti) iznesuva 6,6% (6,61% vo maj 2005 godina).

¹¹ Gi vkluvuvaat i denarskite krediti so devizna klauzula.

Grafikon 5
Ponderirani kamatni stopki i margini na bankite*
(vo %, na godi`no nivo)

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti, vkluvuj`i gi i denarskite krediti so devizna klauzula.

Vo juni 2005 godina, prosečnata ponderirana kamatna stopka na kratkoročnite devizni krediti iznesuva 7,49%, to pretstavuva porast od 0,1 procenten poen vo odnos na prethodniot mesec. Kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo evra se dvi`e i vo interval od 1% do 3,24%, dodeka kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo amerikanski dolari se dvi`e i e pome`u 0,86% i 2,60%.

Vo nasoka na ponatamo`en razvoj na pazarot na kratkoročni hartii od vrednost, vo juni 2005 godina za prv pat bea trgovani trezorski zapisi so rok na dostasuvawe od dvanaeset meseci. Pritoa, na aukcijata odr`ana na 21.06.2005 godina, pobaruw`kata (133,9 milioni denari) ja nadmina ponudata za pove`e od dvapati (50 milioni denari), a realiziranata prosečna ponderirana kamatna stopka iznesuva e 11,08%.

III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

Nadvore { no t rgovska t a razmena¹² na

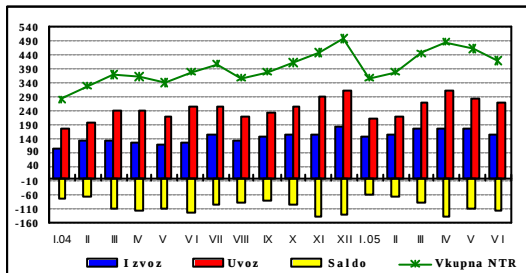
Republika Makedonija vo juni 2005 godina iznesuva 420,9 milioni SAD dolari i na

mesečna osnova zabele`a pad od 9%, pri registrirano mesečno namaluvawe kaj dvete nejzini komponenti. Imeno, vo juni 2005 godina, *izvozot na stoki* iznesuva 153,8 milioni SAD dolari, {to pretstavuva pad od 13,8% sporedeno so prethodniot mesec (porast od 23,5% na godi {na osnova). Mesečniot pad na izvozot glavno se dol`i na namaleniot izvoz na `elezo i `elik. *Uvozot na stoki* vo juni 2005 godina iznesuva 267 milioni SAD dolari i na mesečna osnova zabele`a pad od 6,1% (porast od 5,4% vo odnos na juni 2004 godina). Poniskiот mesečen uvoz se dol`i pred s` na namaluvaweto na uvozot na `elezo i `elik i na proizvodi na hemiskata industrija.

Grafikon 7

Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vo juni 2005 godina, trgovskiот deficit iznesuva 113,2 miliona SAD dolari i vo uslovi na pointenziven pad na izvozot od uvozot na stoki, toj zabele`a porast od 6,9% na mesečna osnova.. Stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 57,6% i na mesečna osnova se namali za 5,1 procenten poen.

Kumulativno, vo periodot januari - juni 2005 godina se zabele`ani pozitivni dvi`ewa vo stokovnata razmena so stranstvo. Imeno, izvozot i uvozot na stoki, sporedeno so istiot period od prethodnata godina, zabele`aa porast od 34,7% i 17,5%, soodvetno. Najgolem pridones za kumulativniот porast na izvozot ima zgolemeniот izvoz na `elezo i `elik i nivnite proizvodi, kako i izvozot na nafteni derivati, dodeka porastot na stranata na uvozot e rezultat na zgolemeniот uvoz na `elezo i `elik, mineralni goriva i na surovini i repromaterijali za tekstilnata industrija. Deficitot vo nadvore { notrgovskata razmena iznesuva 574,9 milioni SAD dolari i se namali za

3,8% vo odnos na istiot period od 2004 godina, dodeka stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 63,2% i e povisoka za 8,1 procenten poen.

Vrednosta na trgovskata razmena so stranstvo izrazena vo evra, vo juni 2005 godina iznesuva 345,4 milioni¹³ i se namali za 5,1% vo odnos na maj 2005 godina. Pritoa, izvozot i uvozot na stoki iznesuvaat 126,3 milioni evra i 219,1 milion evra, soodvetno, pri {to i dvete komponenti zabele`aa mesečen pad od 10,1% i 2%, soodvetno. Kako rezultat na vakvite dvi`ewa na izvozot i uvozot na stoki, ostvaren e trgovski deficit vo iznos od 92,8 milioni evra, koj na mesečna osnova e zgolemen za 11,9%.

Vo periodot januari - juni 2005 godina, izvozot iznesuva 769,3 milioni evra, a uvozot 1.217,9 milioni evra, odnosno porast od 28,6% i 12%, soodvetno sporedeno so istiot period od prethodnata godina. Deficitot vo razmenata so stranstvo iznesuva 448,6 milioni evra i se namali za 8,2% vo odnos na periodot januari - juni 2004 godina.

Vkupniот promet na devizniот pazar vo juni 2005 godina iznesuva 379,1 milion SAD dolari i zabele`a mesečen porast od 7,4%. Pritoa, vo uslovi na namalena ponuda i zgolemena pobaruva`ka na devizi od strana na pretprijatijata, bankite realiziraa zgolemena neto-proda`ba¹⁴. Vo juni 2005 godina, NBRM na devizniот pazar realizira neto-otkup na devizni sredstva.

Bruto devizni te rezervi na krajot na juni 2005 godina iznesuvaat 937,8 milioni SAD dolari, {to pretstavuva porast od 3,9 milioni SAD dolari sporedeno so krajot na prethodniот mesec. Pritoa, pri evidentirani negativni kursni razliki, porastot na bruto deviznite rezervi e rezultat pred s` na neto-prilivite vrz osnova na pristignatite krediti od stranskite kreditori<sup>15</sup>, kako i na neto-otkupot na devizi na devizniот pazar. Izrazeni vo evra, bruto deviznite rezervi na krajot na juni 2005 godina dostignaa 778 milioni i zabele`aa mesečen porast od 29,2 miliona evra.

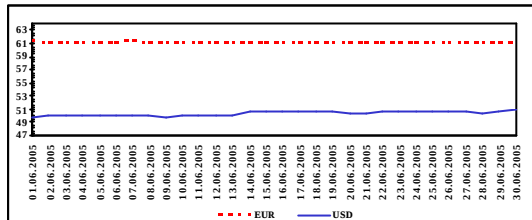
Na krajot na juni 2005 godina, *devizniот kurs na denarot vo odnos na evro* to iznesuva 61,30 denari za edno evro (nasproti 61,41 denari za edno evro na krajot na maj 2005 godina). Na krajot na juni 2005 godina, devizniот kurs na denarot

vo odnos na amerikiški dolar iznesuva 50,86 denari za eden amerikiški dolar, pri {to denarot zabele`a mese~na depresijacija od 3,3%.

Grafikon 8

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikiški dolar na devizniot pazar (denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo juni 2005 godina, realiziraniot *promet na menuva~kiot pazar* dostigna 137,1 milion SAD dolari, {to pretstavuva mese~en porast od 10%. Pritoa, vo uslovi na pointenziven rast na ponudata vo odnos na pobaruva~kata za devizi, be{e realiziran zgolemen neto-otkup na devizni sredstva vo iznos od 59,7 milioni SAD dolari (mese~en porast od 12,1%), koj istovremeno pretstavuva najvisok iznos na ostvaren neto-otkup vo periodot od 1993 godina navamu.

Vo juni 2005 godina, *na menuva~kiot pazar prose~niot devizen kurs na denarot vo odnos na evroto* be{e stabilen i iznesuva 61,59 denari za edno evro. Amerikiški dolar, vo prosek, se razmenuva za 50,28 denari, pri {to denarot depresira na mese~no nivo za 4,4% (48,17 denari za eden amerikiški dolar vo maj 2005 godina).

Na krajot na juni 2005 godina, *nadvore{niot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoro~ni krediti i zaemi*¹⁶ dostigna 1.598.2 miliona evra, {to pretstavuva porast od 36,9 milioni evra vo odnos na krajot od prethodniot mesec. Porastot na dolgot vo pogolem del se dol`i na pozitivnite kursni razliki (24,4 milioni evra), kako i na pogolemiot iznos na koristenii sredstva vo odnos na platenite obvrski. Imeno, vo tekot na juni 2005 godina se koristenii sredstva vo iznos od 22,2 miliona evra, od koi 17,1 milion evra poteknuvaat od MBOR, dodeka plateni se obvrski vo vkupen iznos od 13,5 milioni evra (10,8 milioni evra glavnica i 2,6 milioni evra kamata). Vo juni 2005 godina se sklu~eni novi krediti vo iznos od 7,4 milioni evra, od koi 5,4 milioni evra so privatni kreditori i 2 miliona evra so bilateralni kreditori. *Kratkoro~niot dolg* na krajot na juni 2005 godina iznesuva 43,7 milioni evra, {to e namaluvawe za 17,3 milioni evra vo odnos na maj 2005 godina.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VI.2005 V.2005	VI.2005 VI.2004	I-VI.2005 I-VI.2004
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	0.2	1.4	0.2
I shrana	0.5	0.9	-2.1
Tutun i pijalaci	0.1	6.0	6.1
Obleka i obuvki	0.1	1.4	3.1
Domuvawe	0.1	0.5	0.1
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0.1	1.4	0.1
Ogrev i osvetlenie	0.3	0.9	0.6
Higiena i zdravje	-0.4	-4.0	-3.4
Kultura i razonoda	0.8	-0.2	-0.6
Soobrajajni sredstva i uslugi	-0.1	5.0	4.4
<i>Stoki</i>	<i>0.4</i>	<i>1.0</i>	<i>-0.3</i>
<i>Uslugi</i>	<i>-0.3</i>	<i>3.2</i>	<i>2.4</i>
Ceni na malo	0.1	2.3	1.7
Zemjodelski proizvodi	2.1	6.8	-2.5
Neprehranbeni industriski proizvodi	0.4	2.0	2.0
Industrisko - prehranbeni proizvodi	-0.1	-0.9	-2.1
Pijalaci	0.1	2.2	2.7
<i>Stoki</i>	<i>0.4</i>	<i>1.6</i>	<i>0.7</i>
<i>Uslugi</i>	<i>-0.4</i>	<i>3.4</i>	<i>3.4</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	VI.2005 V.2005	VI.2005 VI.2004	I-VI.2005 I-VI.2004
	vo %		
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	0.4	2.4	2.3
Energija	1.9	8.9	7.5
Intermedijarni proizvodi, osven energija	-0.1	0.1	1.5
Kapitalni proizvodi	0.0	0.0	0.0
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0.0	3.0	3.0
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0.0	0.7	-0.1
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>-0.8</i>	<i>0.0</i>	<i>0.2</i>
<i>Prerabot uva~ka indus t rija</i>	<i>0.5</i>	<i>2.9</i>	<i>2.8</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	0.0	0.2	-0.7
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0.0	0.2	0.3
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	0.0	0.0	-0.8
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	0.0	0.0	0.0
Izdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukcija na snimeni mediumi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	4.6	23.9	21.6
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0.0	0.1	0.1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti~ni masi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0.0	0.4	0.0
Proizvodstvo na osnovni metali	0.0	-0.1	0.0
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuva~kata faza, osven ma { ini i uredi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	0.0	0.0	6.3
<i>Snabduvawe so elek t ri~na energija, gas i voda</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	VI.2005 V.2005	VI.2005 VI.2004	I-VI.2005 I-VI.2004
		vo %		
Vkupno	100.0	4.1	14.2	9.3
Energija	21.8	9.4	9.5	3.5
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33.8	3.0	23.2	20.0
Kapitalni proizvodi	4.8	-0.2	15.3	-1.9
Trajni proizvodi za široka potrošnja	1.4	-36.5	-8.1	-5.8
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	38.1	5.2	8.6	5.1
Vadewe rudi i kamen	1.8	32.5	44.7	1.2
Prerabotuvanka industrija	79.4	3.9	16.0	11.5
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20.0	7.3	12.8	2.2
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3.9	5.1	26.1	0.1
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	2.5	-15.5	-4.2	-6.2
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	8.6	0.5	0.8	8.3
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3.9	16.6	12.5	5.5
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3.0	57.1	59.7	13.8
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5.9	37.1	6.3	2.5
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	2.6	0.4	-19.3	-6.9
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8.1	-12.7	21.6	15.6
Proizvodstvo na osnovni metali	6.0	-15.0	63.7	87.9
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvakata faza, osven mašini i uredi	3.8	7.6	27.7	30.3
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3.2	16.5	55.3	22.0
Snabduvawe so elektrina energija, gas i voda	18.8	0.5	0.1	2.0

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 4

Centralen buxet na Republika Makedonija
(vo milioni denari)

	juni 2005			januari-juni 2005		
	iznos vo milioni denari	mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	kumulativna promena (2005/2004) vo %	struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	4.574	-2,1	100,0	27.516	-1,7	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4.358	2,2	95,3	25.953	1,6	94,3
- personalen danok na dohod	704	20,1	15,4	3.886	6,1	14,1
- danok od dobivka	183	-7,1	4,0	1.680	14,8	6,1
- danok na dodadena vrednost	2.020	2,6	44,2	12.512	-0,6	45,5
- akcizi	924	-8,4	20,2	5.093	5,9	18,5
- carini	483	5,2	10,6	2.467	-9,4	9,0
- ostanati danoci	44	-4,3	1,0	315	8,6	1,1
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	189	-49,3	4,1	1.344	-36,7	4,9
- profit od javni i finansiski institucii	4	-98,0	0,1	334	-69,3	1,2
- administrativni taksi i nadomestoci	157	9,8	3,4	846	15,4	3,1
- ostanati administrativni taksi	24	4,3	0,5	127	-4,5	0,5
- ostanati nedano~ni prihodi	4	100,0	0,1	37	-78,1	0,1
<i>Kapitalni prihodi</i>	27	-22,9	0,6	219	-34,2	0,8
Vkupni buxetski rashodi	4.977	15,7	100,0	28.164	3,0	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	4.496	12,1	90,3	25.765	1,5	91,5
- plati i naemmini	1.815	-1,3	36,5	10.810	3,1	38,4
- stoki i uslugi	577	28,8	11,6	3.560	1,4	12,6
- transferi	1.874	14,1	37,7	10.290	-0,6	36,5
- kamati	230	2,9 pat i	4,6	1.105	9,4	3,9
<i>Kapitalni tro{oci</i>	481	64,2	9,7	2.399	22,1	8,5
Buxet sko saldo	-403			-648		
Finansirawe	403			648		
<i>Prilivi</i>	1.015			4.536		
<i>Odlivi</i>	612			3.888		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Tabela 5

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite
(vo milioni denari)

	juni 2005 godina				januari-juni 2005 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.210	7,9	4.121	2,9	24.890	0,2	25.146	-1,2
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.387	6,0	2.297	-0,6	14.156	1,2	14.288	0,0
- za zdravstveno osiguruvawe	1.224	15,4	1.254	11,6	7.151	0,8	7.310	-1,7
- za vrabotuvawe	599	2,0	570	0,0	3.583	-4,5	3.547	-4,5
Fond za pat i {ta	307	21,3	341	93,8	1.456	-13,7	1.190	-30,6

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 6**

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05
I. Neto devizna aktiva	41,824	41,909	42,743	43,139	43,547	44,075	45,817
Aktiva	44,686	44,791	45,618	46,026	46,364	46,779	48,508
Pasiva	2,862	2,882	2,875	2,887	2,817	2,704	2,691
II. Neto doma { na aktiva	-20,713	-19,243	-20,867	-21,358	-20,745	-20,829	-22,866
Kredit i na banki, neto	-4,498	-3,356	-5,683	-5,983	-5,336	-4,887	-5,995
<i>Kredit i na banki</i>	54	53	54	51	50	50	58
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	10
Dolgoro~ni kredit i	37	37	37	37	37	37	35
Avansi	7	6	7	4	3	3	3
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10
Instrument i	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053
Neto, Dr`ava	-8,075	-7,461	-6,734	-6,751	-6,781	-6,805	-7,168
1. Kredit i na dr`avata	2,881	2,881	2,881	2,881	2,574	2,574	2,574
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039
Ostanato	1,842	1,842	1,842	1,842	1,535	1,535	1,535
2. Depoziti na dr`avata	-10,956	-10,342	-9,615	-9,632	-9,355	-9,379	-9,742
A) Vo denari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874
Depozitni pari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874
- Trezorska smetka	-4,314	-4,687	-4,186	-4,683	-4,536	-4,771	-4,493
- Drugi buxetski fondovi	-382	-366	-366	-377	-386	-381	-381
B) Vo stranska valuta	-6,260	-5,289	-5,063	-4,572	-4,433	-4,227	-4,868
Depoziti na Centralna vlada	-6,115	-5,144	-4,918	-4,425	-4,285	-4,082	-4,721
od koi: Fond za pati { ta	-69	-61	-61	-61	-61	-61	-61
Drugi depoziti na dr`avata	-145	-145	-145	-147	-148	-145	-147
Ostanati stavki, neto	-8,140	-8,426	-8,450	-8,624	-8,628	-9,137	-9,703
Ostanat aktiva	2,424	2,506	2,481	2,472	2,467	2,492	2,541
Ostanata pasiva	-2,484	-2,277	-2,283	-2,219	-2,274	-2,397	-2,382
od koi: Preodna smetka	-166	-20	-57	-15	-14	-28	-48
Kapitalna smetka	-7,016	-7,476	-7,444	-7,619	-7,584	-8,031	-8,634
Rezidualni stavki	-1,064	-1,179	-1,204	-1,258	-1,237	-1,201	-1,228
Primarni pari	21,111	22,666	21,876	21,781	22,802	23,246	22,951
Gotovi pari vo optek	14,162	13,364	13,362	13,207	14,191	13,086	13,390
Gotovina vo blagajna	909	1,023	918	796	902	944	874
Smetki na banki	6,040	8,279	7,596	7,778	7,709	9,216	8,687
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	3,366	4,496	4,670	4,727	4,768	4,793	4,870

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05
I. Neto devizna aktiva	68865	69089	68359	68421	69502	70860	74372
<i>Narodna banka</i>	41824	41909	42743	43139	43547	44075	45817
Aktiva	44686	44791	45618	46026	46364	46779	48508
Pasiva	2862	2882	2875	2887	2817	2704	2691
<i>Depozitni banki</i>	27041	27180	25616	25282	25955	26785	28555
Aktiva	37105	37308	36604	37303	37856	38457	40499
Pasiva	10064	10128	10988	12021	11901	11672	11944
II. Neto doma { na aktiva	26206	27050	28953	30116	32036	31890	30453
1. Doma { ni krediti	61356	62654	65358	66792	68696	68927	68959
od koi: pobaruwawa od dr `avata	-916	-449	749	1118	1608	1407	561
a) Depozitni banki	69431	70115	72092	73543	75477	75732	76127
-vo denari	52575	52792	54327	55178	56524	56206	56348
Dr `ava	1650	1497	1952	2414	2918	2736	2390
Krediti	1648	1495	1950	2413	2917	2733	2388
a) Buxeti ministerstva	1403	1274	1390	1898	2463	2325	2388
b) Fondovi	245	221	560	515	454	408	361
v) Instit. na centralnata dr `avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	2	2	2	1	1	3	2
Nedr `aven sektor	50925	51295	52375	52764	53606	53470	53958
Krediti	45750	46024	47071	47410	48278	48163	48567
<i>Prilagodeni</i>							
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9160	9336	9468	9548	9595	9141	8934
Presmetana nenaplatena kamata	5175	5271	5304	5354	5328	5307	5391
-vo stranska valuta	16856	17323	17765	18365	18953	19526	19779
Dr `ava	5509	5515	5531	5455	5471	5476	5339
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0
Nedr `aven sektor	11347	11808	12234	12910	13482	14050	14440
<i>Prilagodeni</i>							
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1600	1294	1342	1372	1333	1233	1429
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr `avata	-8075	-7461	-6734	-6751	-6781	-6805	-7168
2. Ostanati stavki, neto	-35150	-35604	-36405	-36676	-36660	-37037	-38506
od koi: pobaruwawa od dr `avata							
za zamrznati devizni { tedni vlogovi	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	-5177	-5273	-5306	-5355	-5329	-5310	-5393
Ostanato	-29973	-30331	-31099	-31321	-31331	-31727	-33113

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05
M4 Vkupno	95071	96139	97312	98537	101538	102750	104825
M4 (nedr`aven sektor)	93947	94855	96211	97423	100417	101808	103841
M1 (Vkupno)	27885	27123	27406	27303	27455	27316	27376
M1 (nedr`aven sektor)	27595	26584	27006	26948	27111	26993	27142
Gotovi pari vo optek	14162	13364	13362	13207	14191	13086	13390
Depozitni pari (vkupno)	13723	13759	14044	14096	13264	14230	13986
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	13433	13220	13644	13741	12920	13907	13752
Depozitni banki	13705	13677	13974	13975	13215	14184	13942
Depozitni pari na ndr`aven sektor	13415	13138	13574	13620	12871	13861	13708
Depozitni pari na dr`avata	290	539	400	355	344	323	234
a) Buxet i ministerstva	115	304	148	80	91	149	97
b) Fondovi	171	232	249	273	252	173	137
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	4	3	3	2	1	1	0
Narodna banka - depozitni pari na ndr`aven sektor	18	82	70	121	49	46	44
M2 (Vkupno)	89906	91300	92666	93845	96886	97662	99876
M2 (nedr`aven sektor)	88886	90063	91613	92779	95813	96768	98939
Kvazi-depoziti (vkupno)	62021	64177	65260	66542	69431	70346	72500
Kvazi-depoziti (nedr`aven sektor)	61291	63479	64607	65831	68702	69775	71797
Depozitni banki	62021	64156	65260	66542	69431	70346	72500
Nedr`aven sektor	61291	63458	64607	65831	68702	69775	71797
Denari	20483	20968	21948	23336	24517	25593	26335
Stranska valuta	40808	42490	42659	42495	44185	44182	45462
Depoziti na dr`avata	730	698	653	711	729	571	703
Denari	703	684	646	703	723	570	701
Stranska valuta	27	14	7	8	6	1	2
NBRM - kvazi-depoziti	0	21	0	0	0	0	0
Nemonetrarni depoziti (vkupno)	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949
Nemone t arni depoz i t i vo denari (vkupno)	3464	3078	3122	3159	3155	3123	3140
Nemone t arni depoz i t i vo s t ranska valu t a (vkupno)	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809
Nemonetrarni depoziti (nedr`aven sektor)	5061	4792	4598	4644	4604	5040	4902
Nemone t arni depoz i t i vo denari (nedr`aven sek t or)	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093
Nemone t arni depoz i t i vo s t ranska valu t a (nedr`aven sek t or)	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809
-Depozitni banki	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949
Nemonetrarni depoziti vo denari - ndr`aven sektor	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093
Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta - ndr`aven sektor	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809
Nemonetrarni depoziti vo denari - Dr`ava	104	47	48	48	48	48	47
Nemonetrarni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetrarni depoziti (nedr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	80909	82775	83950	85330	87347	89664	91435
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	79785	81491	82849	84216	86226	88722	90451

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8Vкупni depoziti na neдржавniот сектор
(vo milioni denari)

	30.06.2005	mesečna promena		godišna promena		struktura
	godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vкупni depoziti		76.699	1.884	2,5	17.413	29,4
1. Spored ročnost						
- kratkoročni		71.797	2.022	2,9	17.041	31,1
- dolgoročni		4.902	-138	-2,7	372	8,2
2. Spored valuta						
- denarski		29.428	760	2,7	8.465	40,4
- devizni		47.271	1.124	2,4	8.948	23,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	30.06.2005	mesečna promena		godišna promena	
		godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari
Vкупni depoziti na naselenieto	100,0		49.880	811	1,7	8.485
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	95,4		47.590	784	1,7	8.776
- dolgoročni	4,6		2.290	27	1,2	-291
2. Spored valuta						
- denarski	27,2		13.554	237	1,8	1.862
- devizni	72,8		36.326	574	1,6	6.623
Vкупni depoziti na pretprijatija	100,0		24.742	1.026	4,3	8.388
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,6		23.405	1.194	5,4	8.024
- dolgoročni	5,4		1.337	-168	-11,2	364
2. Spored valuta						
- denarski	56,8		14.060	506	3,7	6.181
- devizni	43,2		10.682	520	5,1	2.207

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	30.06.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	13.752	-155	-1,1	814	6,3
- Depozitni pari na naselenie	2.867	42	1,5	26	0,9
- Depozitni pari na pretprijatija	9.183	15	0,2	973	11,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	30.06.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	63.007	794	1,3	11.867	23,2
<i>Denarski plasmani</i>	48.567	404	0,8	5.485	12,7
<i>od toa:</i>					
-pretprijatija	30.328	-328	-1,1	-875	-2,8
-naselenie	18.144	725	4,2	6.326	53,5
<i>Devizni plasmani</i>	14.440	390	2,8	6.382	79,2
<i>od toa:</i>					
-pretprijatija	13.880	357	2,6	6.140	79,3
-naselenie	538	36	7,2	427	384,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	30.06.2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	51,5	-1,3	-8,5
- dolgoročni	48,5	1,3	8,5
sektorska struktura			
- pretprijatija	62,4	-1,3	-10,0
- naselenie	37,4	1,2	9,9
- ostanato	0,2	0,0	0,1
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	35,3	-0,7	-4,9
- dolgoročni	64,7	0,7	4,9
sektorska struktura			
- pretprijatija	96,1	-0,1	0,1
- naselenie	3,7	0,1	2,3
- ostanato	0,2	0,0	-2,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Kamatni stapki

	juni 2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukcijite na blagajnički zapisi (28 dena)	10,00	0,00	2,0
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	8,61	0,10	2,1
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,36	0,04	-0,1
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,60	-0,01	0,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

Tabela 14

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na održavanje	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
iznosi u milioni denari			u %	
Državni zapisi sa rokom na dostavawe od 3 meseci				
07.06.2005	550	712,3	550	10,66
21.06.2005	550	604,4	550	10,21
Državni zapisi sa rokom na dostavawe od 6 meseci				
07.06.2005	100	86,9	86,9	10,52
Državni zapisi sa rokom na dostavawe od 12 meseci				
21.06.2005	50	133,9	50	11,08

Izvor: Ministarstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa u Republika Makedonija**Tabela 15**Nadvore { notrgovska razmena u Republika Makedonija
(u milioni SAD dolara)

	VI.2005	I-VI.2005	VI.2005		VI.2005		I-VI.2005	
	iznos		V.2005	%	VI.2004	%	I-VI.2004	%
Vkupna razmena	420,9	2.552,4	-41,8	-9,0	43,1	11,4	487,4	23,6
Izvoz	153,8	988,8	-24,6	-13,8	29,3	23,5	255,0	34,7
Uvoz	267,0	1.563,7	-17,3	-6,1	13,8	5,4	232,4	17,5
Saldo	-113,2	-574,9	-7,3	6,9	15,5	-12,1	22,6	-3,8

Izvor: Državen zavod za statistiku u Republika Makedonija.

Tabela 16Nadvore { notrgovska razmena u Republika Makedonija
(u milioni evra)

	VI.2005	I-VI.2005	VI.2005		VI.2005		I-VI.2005	
	iznos		V.2005	%	VI.2004	%	I-VI.2004	%
Vkupna razmena	345,4	1.987,2	-18,6	-5,1	34,0	10,9	301,9	17,9
Izvoz	126,3	769,3	-14,2	-10,1	23,6	23,0	171,0	28,6
Uvoz	219,1	1.217,9	-4,4	-2,0	10,4	5,0	130,9	12,0
Saldo	-92,8	-448,6	-9,8	11,9	13,2	-12,4	40,1	-8,2

Izvor: Državen zavod za statistiku u Republika Makedonija; presmetkite se izvršeni u Narodna banka u Republika Makedonija.

Tabela 17

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januari-juni 2005 godina

	Obem na stokovna razmena vo milioni	Izvoz vo milioni		Uvoz vo milioni		Pokrienost na uvozot so
	evra	Učestvo	evra	Učestvo	evra	izvoz
I-VI 2005						
REPUBLIKA MAKEDONIJA	1.987,2	100,0	769,3	100,0	1.217,9	63,2
od toa:						
Germanija	274,8	13,8	149,0	19,4	125,8	118,5
Srbija i Crna Gora	253,6	12,8	154,3	20,1	99,3	155,4
Grcija	231,7	11,7	120,3	15,6	111,5	107,9
Rusija	142,5	7,2	8,0	1,0	134,4	6,0
Italija	136,2	6,9	64,5	8,4	71,7	89,9
Bugarija	118,1	5,9	24,0	3,1	94,1	25,6
Turcija	64,0	3,2	20,3	2,6	43,8	46,3
Slovenija	62,1	3,1	13,2	1,7	48,9	26,9
Hrvatska	59,1	3,0	32,6	4,2	26,5	123,2
Kina	52,6	2,6	7,5	1,0	45,1	16,5
Vkupno (10 najgolemi partneri)	1.394,9	70,2	593,7	77,2	801,1	74,1

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 18

Nadvore { en dolgoročen dolg na Republika Makedonija, koristen sredstva i plateni obvrski (vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Koristen sredstva		Plateni obvrski	
	31.05.2005	30.06.2005	V-2005	VI-2005	V-2005	VI-2005
Oficijalni kreditori	1.239,2	1.233,9	4,1	25,4	5,6	7,7
od toa:						
Multilateralala	1.013,0	1.013,3	3,5	24,9	5,2	5,1
MMF	54,9	52,9	0,0	0,0	3,5	1,4
MBOR	210,0	224,9	0,4	20,6	1,2	2,8
MFK	7,2	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	370,4	366,5	0,8	0,7	0,2	0,3
EIB	135,0	130,5	0,0	0,0	0,3	0,0
EKF@P	7,6	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	21,1	20,4	0,0	0,0	0,1	0,0
EBOR	82,2	82,8	1,6	3,3	0,0	0,1
EU	112,2	108,5	0,0	0,0	0,0	0,4
MFRZ	12,0	12,1	0,8	0,3	0,0	0,0
EAR	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilateralala	226,2	220,6	0,5	0,4	0,4	2,7
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	135,0	133,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nereprogramiran dolg	8,3	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	4,5	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklučeni krediti	78,4	75,2	0,5	0,4	0,4	2,4
Privatni kreditori	708,2	692,6	11,2	1,5	1,6	8,6
od toa:						
Londonski klub	227,6	227,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati privatni kreditori	480,6	465,0	11,2	1,5	1,6	8,6
Banki i finansiski institucii	263,8	255,9	9,6	1,4	1,1	5,7
Nefinansiski privaten sektor	216,8	209,1	1,6	0,1	0,6	2,9
VKUPNO	1.947,3	1.926,5	15,2	26,8	7,3	16,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 19

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristen i sredstva		Plateni obvrski	
	31.05.2005	30.06.2005	V-2005	VI-2005	V-2005	VI-2005
Oficijalni kreditori	993,5	1.023,7	3,2	21,0	4,4	6,3
od toa:						
Multilateral a	812,2	840,7	2,8	20,6	4,1	4,2
MMF	44,0	43,9	0,0	0,0	2,7	1,1
MBOR	168,4	186,6	0,3	17,1	1,0	2,3
MFK	5,8	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	297,0	304,0	0,6	0,6	0,1	0,3
E I B	108,2	108,2	0,0	0,0	0,2	0,0
EKF@P	6,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,9	16,9	0,0	0,0	0,1	0,0
EBOR	65,9	68,7	1,2	2,7	0,0	0,1
EU	90,0	90,0	0,0	0,0	0,0	0,3
MFRZ	9,6	10,1	0,6	0,3	0,0	0,0
EAR	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilateral a	181,4	183,0	0,4	0,4	0,3	2,2
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	108,2	110,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	3,6	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklu~eni kredit i	62,9	62,4	0,4	0,4	0,3	2,2
Privatni kreditori	567,8	574,6	8,8	1,2	1,3	7,1
od toa:						
Londonski klub	182,5	188,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati privatni kreditori	385,3	385,7	8,8	1,2	1,3	7,1
Banki i finansiski institucii	211,5	212,2	7,6	1,1	0,8	4,7
Nefinansiski privaten sektor	173,8	173,5	1,3	0,1	0,4	2,4
VKUPNO	1.561,4	1.598,2	12,0	22,2	5,7	13,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 20

Bilans na sostojba na NBRM na 30.06.2005 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	48,508	Primarni pari	18,081
Pobaruwawa od javniot sektor	3,160	Instrumenti na NBRM	6,053
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	58	Ograni~eni depoziti	356
Ostanata aktiva	2,541	Devizni obvrski	2,691
		Depoziti na javen sektor	11,484
		Kapitalni smetki	8,634
		Ostanata pasiva	6,968
Vkupno	54,267	Vkupno	54,267

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.